

کانول بینی: کاتتری است که داخل سوراخ‌های بینی قرار می‌گیرد. میزان جریان اکسیژن تجویز شده در این روش باید ۶-۱ لیتر در دقیقه باشد. به دلیل سفت و سخت بودن آن، تقریباً هر یک‌ماه باید عوض شود. قسمتی که در بینی قرار می‌گیرد را باید شست و بقیه را می‌توان با دستمال مرطوب تمیز کرد. کانول باعث خشک شدن بینی می‌شود، در اینصورت می‌توان از لیوان مرطوب کننده اکسیژن استفاده کرد زیرا تنفس هوای خشک در بلند مدت موجب آسیب به مخاط دهان، بینی و ریه شده و می‌تواند زخم‌هایی را ایجاد کند.

ماسک یک طرفه: این ماسک دریاچه جانبی یک طرفه دارد و نیز دارای نوعی مخزن متصل است که برای آماده نگه داشتن اکسیژن برای تنفس استفاده می‌شود. با تجهیز اکسیژن به میزان Fio_2 حدود ۸۰٪-۹۰٪ را تأمین می‌کند.

ماسک دو طرفه: این ماسک برای بیمارانی است که به غلظت متوسط به بالا به اکسیژن نیاز دارند.

ماسک ونچوری (Venturi mask): نوعی از ماسک صورت با جریان بالا است که با استفاده از سیستم ونچوری (لوله کوتاه و متراکمی که سرعت عبور را افزایش و فشار آن را کاهش می‌دهد) برای تجویز غلظت‌های نسبتاً دقیق اکسیژن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نبولایزر با حجم کم: مخازن نبولایزر با محتوای ۳ تا ۵ سی سی مایع به ماسک صورت متصل می‌شوند. این وسیله برای رساندن دارو به قسمت‌های مختلف دستگاه تنفسی تحتانی از طریق استنشاق است. این درمان بیشتر برای برونشیت و آسم شدید موثر است و چون به بافت‌های دیگر بدن آسیب نمی‌زند مورد توجه است.

اکسیژن درمانی از روش‌های مراقبت‌های تنفسی است و افرادی که مشکل تنفسی دارند زیر نظر دکتر به معالجه می‌پردازند. زمانیکه ریه‌ها به سختی اکسیژن مورد نیاز خود را دریافت می‌کنند، اکسیژن درمانی در این زمینه بسیار موثر است. این روش درمان هم داخل بیمارستان و هم در منزل قابل انجام شدن است و روش بکارگیری آن بستگی به شرایط بیمار دارد.

اکسیژن درمانی شامل موارد زیر می‌باشند:

ماسک ساده صورت: برای بیمارانی است که غلظت کم تا متوسط اکسیژن احتیاج دارند و با دهان تنفس می‌کنند. این روش موثرتر از کانولای بینی است. در این روش جریان اکسیژن نباید کمتر از ۵ لیتر در دقیقه باشد. استفاده از آن آسان است و نیز در مدت طولانی نمی‌توان از آن استفاده کرد.

بیمارستان امام خمینی (ره) اسکو

اکسیژن درمانی در منزل

راهنمای بیماران هنگام ترخیص

تهیه و تنظیم: طاهره الوندنژاد (سوپروایزر آموزش سلامت همگانی - کارشناس ارشد پرستاری)

تاریخ تهیه: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۱۰

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۳/۰۸/۱۰

- از مواد اشتعال زا مثل مایع تمیز کننده، تینر رنگ و اسپری رنگ و ... در مواقع استفاده از اکسیژن استفاده نکنید.
- از موادی که پایه روغنی دارند مانند وازلین در هنگام استفاده از اکسیژن استفاده نکنید.

علائم کاهش سطح اکسیژن خون

علائم کاهش سطح اکسیژن که نشان می دهد فرد به اکسیژن درمانی نیاز دارد، عبارتند از:

- تعریق
- گیجی
- تنگی نفس
- ضربان قلب سریع
- تغییر در رنگ پوست
- تنفس سریع و پی در پی
- سرفه یا خس خس سینه

در صورت بروز هر یک از این علائم، فرد باید به پزشک مراجعه کند.

منابع: <https://nurse21.com>

مواردی که باید هنگام استفاده از اکسیژن در منزل به آن ها توجه شود شامل:

- لوله بینی و ماسک را دوبار در هفته با آب و صابون بشویید و خشک کنید.
- زمان اکسیژن درمانی، بیمار احساس خشکی در دهان و بینی می کند. به همین دلیل چندبار در روز دهان بیمار را با آب شستشو دهید.
- دقت کنید محل لوله روی صورت بیمار یا کش ماسک که روی گوش او است قرمز نشود. برای جلوگیری از اینکار می توان از دو تکه گاز با دستمال کوچک در این نواحی استفاده کرد.
- میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از پزشک یا پرستار سوال کنید.
- اگر عقربه گیج اکسیژن باز شد و زیر ۵ لیتر بود، اکسیژن در کپسول کم و یا کپسول کاملاً خالی است و لازم است دوباره پر شود.
- در هنگام استفاده از اکسیژن توسط بیمار اجازه ندهید که کسی نزدیک بیمار سیگار بکشد، زیرا اکسیژن آتش زا می باشد و به همین خاطر منابع گرمازا و شعله های آتش مانند بخاری و اجاق گاز بایستی حداقل دو متر با آن فاصله داشته باشند.